

Parodontologické minimum pro prekliniku
Doc. MUDr. Lenka Roubalíková, Ph.D.

Parodontologie

Obor zubního lékařství, který se zabývá onemocněním parodontu

Onemocnění parodontu
= parodontopatie

Parodont

= soubor tkání obklopujících zub a upevňujících jej v zubním lůžku

- Dásěň (gingiva)
- Alveolární kost
- Periodoncium
- Zubní cement
- Dásěň

Dásěň – gingiva

- volná

- připojená

Periodoncium – vlákna, buňky, cévy

Alveolární kost – jamky zubní-alveoly

Cement – úpon periodontálních vláken (vazů)

Zub je v čelisti zavěšen!!!

Onemocnění parodontu
příčiny

■ Vlivy zevní (místní)

Zubní plak – biofilm

Zubní kámen

Vadné stomatologické práce

Mukogingivální poruchy

Trauma a traumatizace

Záněty dásní - gingivitidy

■ Nejčastější je chronická katarální gingivitida – plakem indukovaná

- Ostatní – plakem modulované (plak je zhoršuje)
- Hyperplastické gingivitidy – výrazné zduření
 - po léčích
 - u akutní leukémie
 - v těhotenství a pubertě
 - z neznámých příčin
- Vlivy celkové
 - genetická predispozice (dědičnost)
 - celková onemocnění (hlavně diabetes mellitus, leukémie)
 - užívání některých léků
 - gravidita a laktace
 - puberta

Parodontopatie - rozdělení

- Záněty dásní – gingivitidy
- Zánět hlubších struktur parodontu – parodontitis

Parodontitis

- Zánět v hlubších strukturách parodontu
 - Dáseň
 - Vazivo
 - Kost

Vznik pravých parodontálních chobotů!

Parodontitis

- Zánět dásně
- Parodontální choboty
- Viklavost
- Putování zubů
- Obnažení krčků
- Furkace – obnažení bi a trifurkací kořenů
- Parodontální abscesy
- Eliminace zubu

Diagnostika

- Anamnéza
- Klinické vyšetření, změření indexů
- Rtg vyšetření (i.o. status, OPG)

Stanovení diagnózy a sestavení
léčebného plánu.

Anamnéza

- Obtíže
- Dosavadní průběh onemocnění včetně dosavadních léčebných postupů
- Dosavadní orální hygienické návyky
- Profesionální a sociální situace
- Kouření
- Výskyt onemocnění v rodině
- Choroby:

Hypertenze

Choroby srdce

Diabetes

Alergie

Revmatismus

Žloutenka

Jiné

HIV

Těhotenství

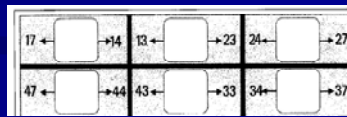
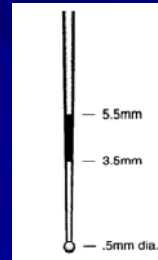
Klinické vyšetření

- **Screeningové testy**
- **Klinické vyšetření**
- **Zánětlivé změny - indexy**
- **Hygienický nález -indexy**
- **Sondování chobotů**
- **Ztráta attachmentu**
- **Úloha furkací**
- **Mukogingivální nálezy**
- **Vyhodnocení modelů**
- **Dokumentace**

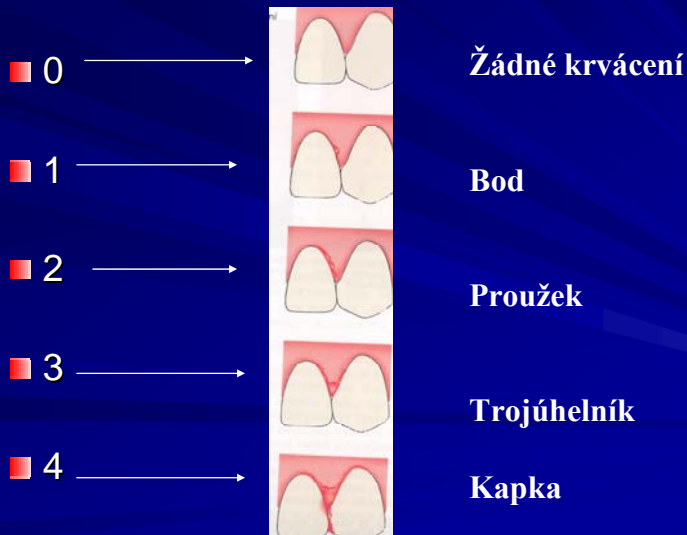
CPITN

(Community periodontal index of treatment needs)

Kód	Nález	Potřeba ošetření
0	hormální	0 bez potřeby léčby
1	krvácení po sondování supra- nebo subgingivální zubní kámen, iatrogenní	I hygienická instruktáž
2	marginální dráždění choboly 3,5-5,5 mm	II I + supra- a subgingivální scaling
3	choboly > 6 mm	III I + II + chirurgická léčba

Index krvácivosti papily

CPITN – index potřeby léčby, může být screeningový

PBI – index motivační, ukazuje stupeň krvácení v závislosti na hygieně.

Léčebný plán

- Hygienická fáze
- Konzervativní ošetření – odstranění zubního kamene supra a subgingiválního

Nástroje na zubní kámen - scalery

- Drápek
- Škrabka
- Háček

Kyrety

- Univerzální
- Oboustranný nástroj určený pro všechny plochy všech zubů
- 90° úhel mezi dříkem a čepelí
- Obě řezné hrany jsou pracovní, rovnoběžné, v jedné rovině
- Při práci mírně sklopíme nástroj v úhlu 70 – 80 stupňů
- Odstranění subgingiválního zubního kamene s plakem, nekrotického cementu
- Kyretáž měkkých částí chobotu

Graceyho kyrety (kyrety speciální)

- Úhel mezi čepelí a dříkem je 60 – 70 stupňů
- Čepel je ohnutá ve dvou rovinách
- Jen jedna řezná hrana je pracovní
- Nástroj je místně specifický
- Odstranění subgingiválního zubního kamene s plakem, nekrotického cementu, vyhlazení povrchu kořene
-
- Nepůsobí na měkké tkáně
- Oboustranné párové nástroje

Čísla

Gracey 1 – 2: Přední zuby

Gracey 3 – 4: Přední zuby

Gracey 5 – 6: Přední zuby a premoláry

Gracey 7 – 8: Postranní zuby

Gracey 9-10: Postranní zuby

Gracey 11 – 12: Meziální plochy postranních zubů

Gracey 13 – 14: Distální plochy postranních zubů

Gracey 15 – 16: Meziální plochy postranních zubů, které jsou obtížně přístupné

Gracey 17 – 18: Distální plochy zadních zubů, které jsou obtížně přístupné.

Podstata subgingiválního ošetření

- Odstranění plaku, zubního kamene, vyhlazení povrchu kořene popř. odstranění epitelu a zanícené pojivové tkáně vnitřní stěny chobotu
- Vyšetřovací nástroje

Zrcátko, parodontální sonda, pinzeta

- Nástroje na odstranění nánosů

Škrabky a kyrety

- Speciální nástroje na chirurgické výkony na parodontu

Broušení nástrojů

- Škrabky a kyrety po použití přebrousit!!

- Kdy brousit

- Po ošetření pacienta po dezinfekci nástroje před jeho sterilizací (Infekce!!!)
- Před ošetřením pacienta – sterilní nástroj brousíme sterilním kamenem

- Frekvence broušení závisí na

- frekvenci používání nástroje
- obtížnosti odstranění nánosů

Optimum: vždy před použitím 2 – 3 tahy.